

Nr 423

Av herr Nilsson i Östersund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 55 anges principerna för en allmän pensionsreform, samtidigt som det förutsättes att de föreslagna riktlinjerna skall läggas till grund för arbetet på detaljutformningen av det nya pensions-systemet.

Även om den slutgiltiga lösningen av vissa detaljfrågor inom det nya pensionssystemet blir beroende av fortsatta utredningar och överväganden, vill vi redan nu fästa uppmärksamheten vid ett viktigt spørsmål, nämligen den föreslagna pensionsåldern och dess utformning för olika yrkesgrupper.

I propositionen förordar man på s. 106 att den generella pensionsåldern bör vara 67 år. Detta utesluter dock inte — enligt förslaget — att man möjliggör tidigare pensionering för grupper eller enskilda som har behov därav. Beträffande detta spørsmål säger man bl. a. följande i propositionen: »Här blir utformningen av invalidpensioneringen av särskild betydelse. Vid det fortsatta arbetet med pensionsreformen måste stor uppmärksamhet ägnas åt frågan i vilken utsträckning man inom ramen för invalidpensioneringen kan tillgodose önskemålet, att personer inom vissa arbetsområden, där man relativt tidigt måste lämna arbetet, skall få pension från det nya pensions-systemet före 67 års ålder. Med hänsyn till det sagda är det för tidigt att nu ta ställning till frågan om att möjliggöra uttag av ålderspensionen före 67 års ålder. Först då invalid- och familjepensioneringens utformning är klar kan frågan om ett dylikt förskottsuttag tas upp.»

Med tanke på ovan citerade passus ur propositionen har vi icke för avsikt att i denna motion framlägga konkreta förslag i fråga om pensionsålderns utformning. Denna är, som sagts, beroende av invalid- och familjepensioneringens framtida konstruktion. Vi vill ändock redan nu fästa uppmärksamheten på en yrkesgrupp, som av starka skäl kan ställa anspråk på en lägre pensionsålder än 67 år, nämligen skogsarbetarkåren. Arbetsförhållandena inom deras yrkesområde är, på grund av skiftande väderleksförhållanden, oregelbunden arbetstid, tunga och pressande arbetsmoment och andra orsaker, synnerligen påfrestande och slitsamma. Det kan utan överdrift sägas att skogsarbetet är ett av de tyngsta yrkena inom vårt näringsliv, där förslitningen av arbetskraften sker mycket hastigt. Typiskt är att så

många av dem, som i unga år ger sig ut i skogsarbete, vid högre ålder får ryggfel, reumatisk värk, ischias och andra fysiska defekter. Därvid sjunker arbetsprestationen, och arbetsinkomsterna försämras avsevärt. Den nuvarande rigorösa prövningen inom folkpensioneringens ram omöjliggör ofta en förtidspensionering i sådana fall. Andra exempel visar att en skogsarbetare kan vara nersliten vid relativt tidig ålder utan att några direkta fysiska åkommor kan påvisas. I varje fall brukar arbetsprestationerna vara starkt nedsatta i 60-årsåldern och åren däromkring i detta yrke. I regel saknas möjlighet i skogskommunerna att omplacera sådan arbetskraft i lättare sysselsättning inom eller utom skogsnäringen. En omskolning till annat yrke eller en förflyttning till andra delar av landet, där lämplig sysselsättning möjligen kan ordnas, kan knappast betraktas som en realistisk lösning, eftersom det gäller människor över medelåldern med uteslutande erfarenheter från tungt kroppsarbete. Det synes oss därför i högsta grad motiverat att man i de fortsatta undersökningarna, sedan invalid- och familjepensioneringen är klar, allvarligt prövar alla möjligheter för skogsarbetarkåren att få pension före 67 års ålder. En sådan lösning skulle, på samma gång som den synes oss ur rättvisesynpunkt vara väl motiverad, även på sitt sätt underlätta nyrekryteringen av arbetskraft till skogsbruket — en av vårt lands betydelsefullaste näringsgrenar.

Med hänvisning till de motiveringar, som anförts i motionen hemställer vi, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att de synpunkter som framförts i motionen beträffande pensionsåldern för skogsarbetarkåren måtte uppmärksammas vid de fortsatta utredningar och överväganden som kommer att ske i fråga om pensionsålderns utformning för olika yrkesgrupper.

Stockholm den 4 mars 1958

Helge Lindström

Gunbjörg Thunvall

Birger Nilsson

i Östersund

Sven Ekström